

Voorbeeldgebouwen in Brussel

LEEFMILIEU BRUSSEL
BIM - BRUSSELS INSTITUUT VOOR MILIEUBEHEER

DUURZAME STAD
BRU

VOORBEELD-
GEBOUWEN
IN BRUSSEL,
HET IS MOGELIJK!

PROJECTOPROEP

Sinds 2007 organiseert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de projectoproep Voorbeeldgebouwen om de bouw en renovatie van projecten met goede milieuprestaties te promoten. Tegelijk wil men hiermee aantonen dat deze projecten technisch en economisch haalbaar zijn in Brussel.

Van 2007 tot 2009 zijn reeds in totaal 117 van 172 ontvangen bouwprojecten gesubsidieerd voor een totaal bedrag van 18,5 miljoen euro. Deze projecten vertegenwoordigen een totale oppervlakte van ongeveer 265.000 m².

In 2007 kende het Brussels Gewest nog geen passief gebouwen. Met de lancering van de projectoproep heeft Brussel 80.000 m² passiefgebouwen tegen 2013.

STEUN VAN HET GEWEST

De laureaten krijgen een subsidie van 100 €/m², waarvan 90 €/m² voor de bouwheer en 10 €/m² voor de ontwerper. Er is tevens in technische begeleiding voorzien tijdens de realisatie van het project.

← L'Espoir, Sint-Jans-Molenbeek, Laureaat Voorbeeldgebouw 2008
© Arch. Carnoy - foto VZW Bonnevie

PROMOTIE VAN DE LAUREATEN

De projecten worden gepresenteerd in artikels, projectfiches, seminars, het boek 'Groen Brussel, Inspirerende architectuur'. Tijdens of na de realisatie van het project worden bezoeken georganiseerd voor het publiek. Op deze manier wil het Brussels Gewest de eco-bouwprojecten zichtbaar maken en nog meer mensen aanspreken om duurzaam te bouwen.

ZIN IN ACTIE?

Op de website van Leefmilieu Brussel vindt u meer informatie over het reglement en de laureaten van de projectoproepen. Raadpleeg tevens onze documentatie inzake ecoconstructie en energie (praktische gids voor duurzaam bouwen, REG-vademecum voor professionelen, ...).

BEZOEK ONZE WEBSITE

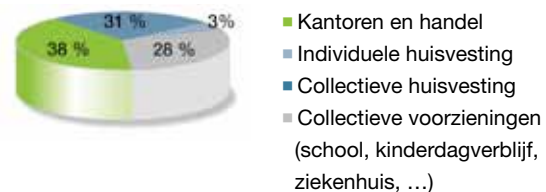
www.leefmilieubrussel.be/voorbeeldgebouwen

117 VOORBEELDGEBOUWEN IN CIJFERS

Renovatie versus nieuwbouw op basis van oppervlakte

Oppervlakte per sector

Passiefgebouwen in Brussel in 2013 : 80.000 m²

EEN VOORBEELD-
GEBOUW:
WAT IS DAT?

SELECTIECRITERIA

Een voorbeeldgebouw beantwoordt aan de volgende criteria:

ENERGIE

Het energieconcept moet gericht zijn op de minimalisering van de primaire energiebehoefte en een minimaal gebruik van conventionele energiebronnen (olie, gas, elektriciteit). Het concept streeft naar een zero-emissie-gebouw (geen CO₂-uitstoot).

ECOCONSTRUCTIE

In het concept worden maatregelen genomen die de impact van het gebouw op de mens en het milieu beperken inzake waterbeheer, comfort en gezondheid, afvalbeheer, materialen, ...

RENDABILITEIT EN REPRODUCEERBAARHEID

De projecten combineren bestaande technieken én vernieuwende oplossingen. De combinatie hiervan is een ambitieus project dat technisch en financieel toegankelijk blijft voor de Brusselse markt.

ARCHITECTURALE KWALITEIT EN ZICHTBAARHEID

De zichtbaarheid van het project, de inplanting in de openbare ruimte én de architecturale kwaliteit (met aandacht voor wooncomfort, esthetiek en doordacht gebruik van materialen) worden eveneens geëvalueerd.

PROCEDURE

- De kandidatuurdoossiers worden technisch geanalyseerd door externe experts.
- Een jury beoordeelt de projecten en kan feedback vragen aan de experts.
- Er wordt een conventie opgemaakt tussen Leefmilieu Brussel en de laureaten, met wederzijdse engagementen.
- Tijdens de realisatie van het project wordt er informatie i.v.m. de werken en knelpunten uitgewisseld.
- Na de inhuldiging van het project worden de subsidies uitbetaald.
- De verbruiksgegevens worden nog 5 jaar bezorgd aan Leefmilieu Brussel.

WELKE VOORBEELD-
GEBOUWEN
EN VOOR WIE?

WIE KAN EEN KANDIDATUURDOSSIER INDIENEN?

De projectoproep richt zich tot alle bouwheren die bouwen of renoveren in Brussel: particulieren, publieke instellingen, parastatalen, privéondernemingen (bouwpromotors, bedrijven, vzw's, ...).

WELKE BESTEMMING HEBBEN DE GEBOUWEN?

De gebouwen die in aanmerking komen voor de projectoproep moeten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen zijn en één van de volgende gebruiksbestemmingen hebben:

- eengezinswoning
- collectieve woning
- collectieve voorzieningen (school, ziekenhuis, kinderdagverblijf, jeugdhuis, sportzaal, ...)
- kantoor, commerciële of industriële inrichting

Het kan gaan om een nieuwbouw, een renovatie, een uitbreiding of een combinatie hiervan. Doordat alle bestemmingen mogelijk zijn, komen kleine (circa 120 m²) tot grote bouwprojecten (circa 10.000 m² of zelfs meer) in aanmerking.

VOORBEELD-
GEBOUWEN ZIJN GOED
VOOR DE PLENET

Woningen, kantoren, ondernemingen, collectieve voorzieningen, ... samen zijn ze in Brussel verantwoordelijk voor 70 % van alle uitstoot aan broeikasgassen! Met de lancering van de voorbeeldprojecten heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor een trendbreuk in de bouwsector gezorgd door andere manieren van bouwen en renoveren te promoten die voordelig zijn voor het klimaat:

- energievermindering
- waterbesparing
- reductie van de CO₂-uitstoot
- keuze van ecologische materialen (isolatie, interieur, schrijnwerk, ...)

WIN 40% OP UW WATERFACTUUR

Met een doordacht waterbeheersplan kan een eengezinswoning tot 40 % water besparen.

VAN 150 TOT 15 KWH/M2 AAN ENERGIEBEHOEFTE

De netto-energiebehoefte (BNE) voor verwarming is de hoeveelheid warmte die de bewoner nodig heeft om zich comfortabel te voelen en wordt uitgedrukt in kWh/m².jaar. Het gemiddelde energieverbruik aan verwarming voor de bestaande gebouwen in Brussel (alle sectoren samen) is 150 kWh/m².jaar. Lage energie gebouwen verbruiken maximaal 60 kWh/m².jaar. Heel lage energie gebouwen verbruiken maximaal 30 kWh/m².jaar. Passiefgebouwen hebben een verwarmingsbehoefte van maximaal 15 kWh/m².jaar.

DE VOORBEELD-
GEBOUWEN BIJ U
IN DE BUURT

DE KAART VAN DE VOORBEELDGEBOUWEN

ONTDEK ALLE VOORBEELDGEBOUWEN!

www.leefmilieubrussel.be/voorbeeldgebouwen

Via een zoekmotor en interactieve kaart van het Brussels Gewest kunt u de infofiches van de laureaten downloaden. Een voorbeeldgebouw in de stad is herkenbaar aan het bordje op de gevel.

INFO

02 775 75 75
www.leefmilieubrussel.be